

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ "...ПРОСВЕТА -1958."

тел.08860121094 , e-mail: prosveta_58@abv.bg

ДОКЛАД

ЗА ОСЪЩЕСТВЕНИТЕ ЧИТАЛИЩНИ ДЕЙНОСТИ

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ

„ПРОСВЕТА-1958” с.СТЪРНИЦА.

ЗА 2021 ГОДИНА

ДЕЙНОСТА НА ЧИТАЛИЩЕТО ВЪПРЕКИ ТРУДНОСТИТЕ ОТ ЕПИДЕМИОЛОГИЧНАТА ОБСТАНОВКА Е НАСОЧЕНА КЪМ ЗАДОВОЛЯВАНЕ НА КУЛТУРНИТЕ ПОТРЕБНОСТИ НА НАСЕЛЕНИЕТО. МАКАР ЧЕ СМЕ ИЗПРАВЕНИ ОТ ЕДНА СТРАНА ПРЕД БЕЗПАРИЧИЕ ,ОТ ДРУГА – ТЕЛЕВИЗИЯ,ИНТЕРНЕТ И ВСЕВЪЗМОЖНИ ДРУГИ ЗАНИМАНИЕ. НИЕ СЕ СТАРАЕМ ДА ПРОЯВЯВАМЕ ТВОРЧЕСТВО И ИНИЦИАТИВА ЗА ДА ПРОДЪЛЖИМ НАПРЕД . ПОДОБРЯВАНЕ НА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ ЧРЕЗ ТЪРСЕНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНИ ИЗТОЧНИЦИ :ДАРЕНИЕ , ИЗГОТВЕНИ И КАНДИДАТСТВАНЕ ПО ПРОЕКТИ.СЪТРУДНИЧЕСТВО И ОБМЕН НА ОПИТ ЗА РАЗВИТИЕ НАСЪВМЕСТНИ ИДЕИ С ДРУГИ ЧИТАЛИЩА В ОБЩИНАТА.

Във връзка със ЗНЧ и ЗЮЛНЦ читалището е регистрирано и е вписано в регистъра на сдруженията с нестопанска цел в Агенция на вписванията -Смолян , както следва:
Актуален учредителен акт-от 25.04.2019г.;ЕИК/ПИК 000609001 ;
Решение № 540/1997гФирмено дело: 592..

Последни вписани промени в регистрацията са след Общо- събрание на 27.05.2021 година. Представянето на читалището се осъществява заедно и поотделно от Председател Красимира Георгиева Илиева, секретар Сийка Асенова Барьмова. Дата на изтичане на мандата: 28.02.2022 година.

Съгласно ЗНЧ читалището е вписано в Регистъра на народните читалища към Министерство на културата под № 813 ,последно извършени промени в обстоятелства са вписани на 02.06.2021.

Настоящият годишен отчет за развитие на читалищната дейност на НЧ „ПРОСВЕТА -1958” през 2021 г. е съобразен с изискванията на чл. 26 а, ал. 2 от Закона за народните читалища

Съгласно **Чл. 2. (1)** ЗНЧ, Народно читалище „Просвета -1958” е традиционно самоуправляващо се българско културно-просветни сдружение в селото, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи. В дейността му могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Съгласно **Чл. 2. (2)** НЧ „Просвета -1958“ - юридически лица с нестопанска цел.

Основните направления и приоритети в дейността на читалището произтичат от ЗНЧ, ЗОБ, общинската културна политика, осъществявана на основата на съществуващата нормативна уредба и чрез изпълнението на културния календар

Отчета обобщава най-важните моменти в работата на читалището , приоритети, цели и задачи, които спомогнат за укрепването, модернизирването и развитието му в общодостъпно и желано място за местната общност.

Отчета за дейност 2021 г, е насочен да задоволяват потребностите на населението на гр. /с.Стърница свързани със:

1. Развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в гр. /с Стърница. .
2. Запазване на обичаите и традициите на селото и региона;
3. Разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. Възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. Осигуряване на достъп до информация.

За постигане на целите са реализирани основни дейности, като:

1. Уреждане и поддържане на библиотеката;
2. Развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;
3. Организиране дейността на групите, за инициране и провеждане на празненства, концерти чествания и иновативни дейности съобразно променената епидемична среда;
4. Събиране и разпространяване на знания за родния край и включване в национални инициативи по програма „Живи човешки съкровища“;
5. Създаване и съхраняване на етнографска колекция съгласно Закона за културното наследство;

2. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩЕТО:

На територията на с Стърница функционира само НЧ „Просвета 1958” .

Читалището има изключително значение за укрепване, популяризиране и развитие на българската идентичност, традиционната култура и духовни ценности

2.1. Външната среда осигурява следните възможности:

- Културно разнообразие:
- Сътрудничество с:
  - Министерство на културата
  - Областна администрация Смолян;
  - Община Баните.;
  - РЕКИЦ ”Читалища”;
  - Читалища;
  - Фондация Лале
  - Граждански сдружения и фондации:
European Association of Folklore Festivals – EAFF Official Partner of UNESCO;
- Участие и работа по проекти, осигуряващи европейско и др.. финансиране.
„Мобилност“- НФК към Министерство на културата.

2. 2. Кои са силните страни на вътрешната среда:

- Кадрови ресурс с нов в сферата на читалищната дейност;
- материална база - 345 кв.м.

- Интерес към търсене и развиване на нови форми на читалищна дейност;
  - работа с млади таланти;
- Сътрудничество на доброволци;
  - планирани доброволчески инициативи за подпомагане на възрастните и хора в неравностойно положение.

2.3. Слаби страни:

- Дейностите се реализират в зависимост от новата епидемична обстановка
  - Квалификацията на читалищното ръководство е необходимо условие и решаващ фактор за актуализиране дейностите на читалището.
  - Територии, засегнати от обезлюдяване.
    - спирала на намаляващото и застаряващо население;
    - свиване на селските райони - показател за по-широка структурна криза на културния, икономически и трудов пазар;
- и задълбочаване недостатъци на селските райони.

2.4 Предизвикателства

- Как да работим и търсим нови подходи при реализиране на дейности с изкуствата и културата, за да посрещнем потребностите на оскъдното население и по-ниските нива на взаимодействие?
- Как да се включат възрастни населения в културни и художествени практики?
- Как да осигурим устойчиви културни разработки за празни сгради и неизползвана инфраструктура?

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

- Подпомагане на традиционните читалищни дейности и търсене на нови съвременни форми за тяхното развитие и предаване;
- Създаване на нови условия за развитие и утвърждаване на библиотеката при читалището като център за библиотечно-информационно обслужване на широк кръг потребители;
- Развитие на професионалните умения и повишаване на квалификацията на работещите в културната институция; Обучение по Национална Програма "Учене през целия живот".
- Засилване интереса и краеведската дейност на местната общност към културно минало на с.Стърница. Проучване, на автентични песни, обичай, диалект и инструменти от бита и земеделието. съхранени в фонда на читалището
- Изграждане на реално партньорство с институции за реализиране на цялостната културна политика в селото, общината и областта .
- Разширяване обхвата на дейността на читалището в обществено значими сфери, като социалната и информационно-консултантската.
- Насърчаване на трансграничното сътрудничество в областта на културата, участие в културни мрежи.
- Формиране на читалището като място за общуване и контакти, успешни социални практики и дарителски акции, повишаване ролята на читалището за социална и културна интеграция на различните социални общности.
- Участие в местното самоуправление и процесите на развитие на гражданското общество, участие в разработването на местни стратегии и превръщането на читалището във фактор за обществен диалог.

4.РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ

- Закон за народните читалища;
- Закон за обществените библиотеки;
- Закон за културното наследство;
- Закон за меценатството;
- Закон за закрила и развитие на културата;
- Наредба № 2 на МК, от 01.07.2019 г. Обн. ДВ. бр.54 от 9 Юли 2019г /;
- Допълнителни субсидирани бройки;
- Документи при Патронаж.
- Общинска програма за развитие на община Баните.

Договор към община .....№.....

ОПЕРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ

А. БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ

Като неразделна част от читалището библиотеката активно участва в организирането на културния живот в селото Библиотечната дейност е една от дейности за читалището като културна институция. Чрез нея то се включват в националната мрежа от библиотеки у нас.

. Дейността на библиотеката през 2021 година

- 2.. Поддържане на обществена библиотека на свободен достъп за библиотечно обслужване на около 90 читатели.
4. Изготвяне на библиографски справки по различни теми;
5. Инициатива „Книга за всеки” – въведена системата за патронаж но обслужване на възрастни читатели и такива с физически увреждания;
6. Организиране презентации на нови литературни творби и автори от местно и национално значение.
7. Провеждане превърналите се в традиция срещи „На гости в библиотеката” ;
8. Литературна гостоприемница – срещи с творци на словото;
9. Вечери и литературни четения с участието на местни литературни творци и почитатели на словото Четене от изявени европейски автори-Европейски дни на наследството-Европа Директно;
10. Експониране на изложба , кътове с литература, виктурины и др..
11. Организиране на индивидуална и културно-масова дейност с различни целеви групи: (деца, ученици, възрастни); обособяване на тематични кътове по повод празници и годишнини и представяне на презентации, посветени на значими събития и личности;
12. Повишаване квалификацията, на читалищното ръководство, чрез участие в организирани обучения от Регионална библиотека “Николай Вранчев “-Смолян и РЕКИЦ“Читалища“-Смолян

Б. ЛЮБИТЕЛСКО ХУДОЖЕСТВЕНО ТВОРЧЕСТВО

Съществена част от дейността на читалище е „ЖЕНСКАТА БИТОВА ГРУПА ЗА ИЗВОРЕН ФОЛКЛОР“ През 2021 година се грижим за разширяване и развитие на любителското художествено творчество.

Художественотворческата дейност в читалището цели запазване и *развитие на традиционните ценности* на българския народ. Съхранение на обичаите и традициите, както и създаване на нови традиции, породени от нуждите на местните общности. Чрез тази дейност, читалището работи за привличане на *млади хора* за участие в инициативи на читалищните самодейни колективи. С изявите на читалището се работи за развитие и обогатяване на културния живот в населеното място. За утвърждаване на националното самосъзнание и отчитане и съхранение богатството на местната култура. Чрез тази дейност читалището има възможност за популяризиране на общината, областта, страната и чужбина.

Към читалището за творчески сезон 2020/2021 функционират:

1. Образователни дейности:

Кръжоци, клубове, школи по изкуства (*кратко описание*);

.....няма

Езикови школи и курсове (*кратко описание*);

.....няма

Клубове по краезнание (*кратко описание*);

.....няма..

Музейни колекции (*кратко описание*).

Сбирка от носии за обичаите. Прибори от бита. Инструменти за работата в земеделието на хората от селото.

2. Любителско творчество (поддържане и изяви на художествени състави);

Фолклорни състави и *формации* (*кратко описание*);

.....няма.

Театрални състави (*кратко описание*);

.....няма

Танцови състави и групи /битови/ (*кратко описание*);

„Женска битова група за изворен фолклор“

Групи за класически и/или модерен балет, съвременни и характерни танци (*кратко описание*);

.....няма

Вокални групи, хорове и индивидуални изпълнители (*кратко описание*);

.....няма.

Други (*кратко описание*)

ЗАКУПЕН ЛАПТОП ЗА ПОДПОМАГАНЕ РАБОТАТА НА СЕКРЕТАР-БИБЛИОТЕКАРЯ..

Предоставяне на компютърни услуги и интернет -да;

3. Организиране на празници, фестивали, събори, изложби, творчески вечери, граждански инициативи, спортни занимания и др. с местно, регионално, национално и международно значение.

УЧАСТИЯ В ПРАЗНИКА НА „МИНЕРАЛНАТА ВОДА“, ТУРИСТИЧЕСКИЯ СЕЗОН И БАЗАРИТЕ НА общ. БАНИТЕ.

4. Поддържане и доказани изяви на художествени състави и създаване на нови; ангажирано участие в общинските конкурси, празници и др. прояви.

.....

5. Специално внимание и подкрепа на младите дарования за включването им в местни творчески инициативи със заинтересовани институции относно, културното възпитание младите хора и стимулиране на творческите им възможности /музика, фолклор, традиционни изкуства, краезнание, литература и др. през летните месеци.

- Онлайн обучение и разработен примерен образец на : Отчет за дейност 2021 г. и Програма за читалищна дейност -2022 г.,представени в Министерство на културата изпратени до читалища област Смолян и общински администрации.съобразени с нормативни документи, наредби и указания, както следва: Чл. 26а. (1,2) , съгласно чл. 26а, ал. 4 от ЗНЧ, Наредба № 2 от 1 юли 2019 г., за реда за водене на регистъра на народните читалища Обн. ДВ. бр.54 от 9 Юли 2019 г.,Указания на Министерство на културата за дейността на комисиите , извършващи разпределение на Годишната държавна субсидия за читалищата, по чл.23, от ЗНЧ..

Заб. Представените образци :Отчет за дейност 2021 г. и Програма за читалищна дейност -2022 г. са примерени образци с препоръчителен характер.

-иницииране на социални дейности с различни възрастови групи , хора с увреждания
 .....
 -подпомагане на населението при бедствени ситуации и др.
 .....

ИНДИКАТОРИ ЗА ОЦЕНКА:

- брой регистрирани членове 50, събран членски внос-100.
- брой посетители на предоставяни от читалището услуги;138
- брой читатели-90;
- брой нови книги 18.и абонамент-0;
- брой предоставени услуги 138;
- брой и качество на проведени празненства, концерти, чествания...;
- брой организирани групи и постижения.....;
- брой участия в местни, регионални -5. национални и международни изяви и конкурси...;
- награди от участия в конкурси, фестивали и празници.;
- брой кандидатстване и спечелени и финансирани проекти.....;
- поведени събрания – общи 1бр и на настоятелството 9бр..
- извършена пререгистрация на читалището в определения от ЗНЧ срок 20.05.2021
- общ бюджет на читалището за предходната година.**12500лв**

ФИНАНСИРАНЕ

- Субсидия от държавния бюджет за делегирани от държавата дейности съгласно чл.23 (1);
  - Субсидия за дейност от Община Смолян .съгласно чл.26а (3) от Закон за Народните Читалища;
  - Собствени средства от регламентирана стопанска дейност и членски внос;
  - Финансиране от спечелени проекти;
  - Дарения;
  - Управленски инициативи.
- .....
 .....

СРОК НА ОТЧЕТЕН ПЕРИОД

Срокът за отчетният период е в рамките на бюджетната 2021 година;

.....
6. Събиране на материали за културно-историческото минало и етнографията на селото

7. Нематериално културно наследство – съхраняване и предаване на традиционна култура, участие в националната система „Живи човешки съкровища –България”2021.

8. Нови дейности, заложен в програмата на читалището, в т.ч. работа по проекти, съществено сътрудничество с други културни институции.

9. Осъвременяване на читалищните дейности и услуги чрез обучение на хората от всички възрасти с цел развитие на гражданското общество. Читалището – място за учене през целия живот

Онлайн обучение: Все още няма

10.Социална политика на читалището, в т.ч. Работа с хора с увреждания и осигуряване на достъп на тези хора до дейността на читалището, етнически малцинства, работа с различни възрастови групи, развитие на доброволчеството .

В помощ на по възрастното население: **Носене на книги ,лекарства и хранителни продукти .Попълване на разни формалности ,документи за който сме помолени от хората.**

В. ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ

1.Реализирани заседания на читалищното настоятелство и събрания. Редовно-общо-1 извънредни - 0.

- събрания 1.;

- заседания 9

2.Предоставяне на изисквана документация към Регистър на народните читалища в Министерството на културата./ Наредба № 2 от 1 юли 2019 г. за реда за водене на регистъра на народните читалища и на читалищните сдружения

РЕАЛИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ

Месец	Събитие	Място	Дата
Януари	Отбелязахме деня на родилната помощ и бабите със сценка от самодейците	Ресторанта на селото	21.01.2021
Февруари	Беше изготвен колаж от снимки .и кът със книги за Левски.	В библиотеката.	19.02.2021
Март	Отбелязахме и деня на самодееца , Посрещане на баба Марта .Ден на жената. 3 март – колаж от снимки на родолюбци	В ресторанта и библиотеката	01,08.03.2021. 03.03.2021
Април	Цветница. Световен ден на книгата	Библиотеката-отворени врати.	12.04.2021
Май	Великденските празници със боядисване на яйцата. Взехме участие в празника на	В ресторанта, БАНИТЕ,	1,2,3.05.2021 05.05.2021 10 .05.2021

	„Минералната вода“ с. Баните .Колаж от снимки за деня на славянската писменост и ден библиотекаря.		24.05.2021
Юни	Деня на детето. Колаж от снимки	В библиотеката	01.06.2021
Юли	На 03.06.2021г заедно със самодейците от с. Давидково и с. Загражден взехме участие в Туристическия сезон на с. Баните	Центъра на общ. БАНИТЕ	03.06.2021
Август	Участие заедно пак със самодейците от с. Давидково и с. Загражден на 14.08.2021г.	Центъра на общ. БАНИТЕ	14.08.2021
Септември	Ден на съединението. Ден на независимостта.	Колаж от снимки	06.09.2021 22.09.2021
Октомври	В отпуск	.....	
Ноември	Ден на будителя и ден на семейството със събиране на самодейците.	Центъра	01.11.2021
Декември	Подготовка и украса на елхата на центъра на селото.	Центъра	01.12 до 24.12.2021

ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

-участие в местни, регионални, национални празници и международни фестивали;

-инициатива от международно и национално значение:

.....
-участие с проект в обявена конкурсна сесия от Министерството на културата за финансова подкрепа на библиотеките за обновяване на фондовете им по програма „Българските библиотеки – съвременни центрове на четене и информираност” 2021 г., .

.....
-участия на работещите в читалищата в обучения за повишаване на квалификацията, работни срещи, дискусии и други форми за развитие на капацитета на служителите:
10.06.2021

-участие в обучения и експертни консултации от РЕКИЦ „Читалища -27.07.2021г

- указания на Министерство на културата за условията и реда за разпределение на годишната държавна субсидия за народните читалища, по чл. 23 от ЗНЧ.
- Регионален форум на тема: „Анализи и приоритети в дейността на читалищата през 2021 година”,
- онлайн информиране на читалищата от областта на тема: “Иновативни практики и реализации на културни дейности -2021“

Съгласно чл. 26а, ал. 4 от Закона за народните читалища Председателят на читалището представя в срок до 31.03.2022 г. пред Кмета на община Баните и Общинския съвет доклад за осъществените дейности в изпълнение на Програмата и за изразходваните от бюджета средства през 2021 г.

При отчитане на дейностите са отчетени и индикаторите за оценка на изпълнението.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Настоящият едногодишен Отчет на Читалище „ПРОСВЕТА -1958“ е, в изпълнение на Програма 2021 г.

Изготвил: секретар :СИЙКА АСЕНОВА БАРЪМОВА
Председател: на НЧ “КРАСИМИРА ГЕОРГИЕВА ИЛИЕВА” гр./с.Стърница

